

Brugse Stam

TWEEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT

ISSN 2294-5415

57ste jaargang nr. 3 - mei-juni 2025

Verspreiding op ca. 2 900 mailadressen

Gratis via mail (aanvraag: brugsestam@fvbrugge.be)

FAMILIEKUNDE VLAANDEREN REGIO BRUGGE

Kennisplatform voor familiegeschiedenis

FV Brugge vzw - BE 0535.565.209

 <https://fvbrugge.be/>

 FV Brugge, Kleine Hertsbergestraat 3, 8000 Brugge

 BE19 9730 9465 0412 van FV regio Brugge

 Hoofdredacteur: Paul Lanssens (brugsestam@fvbrugge.be)

 Redactie: Johan Haerynck, Reinhilde Aendekerk,
Raf Barzeele, Jean-Marie Bulthé

 Secr: Jean-Marie Bulthé (secretariaat@fvbrugge.be)

 Verantw. uitg: Jo Patteeuw, Kerklaan 30, 8310 Brugge

In dit nummer

HUWELIJKSDISPENSATIES (3/3) TEVENS OEFENING OUD SCHRIFT EN LATIJN	2
REACTIE OP DE VORIGE AFLEVERING (HUWELIJKSDISPENSATIES DEEL 2/3)	4
ANTWOORD OP DE VRAAG: EEN ECHTE JAN VAN EYCK ??	5
NIEUWE VRAAG: BESTOND DE BRUGSE ZOT AL IN 1514?	6
NIEUWE VRAAG: HUWELIJKEN VAN SLIJEPE IN BRUGGE?	6
UITGEBREIDE WEBINAR GEORGANISEERD DOOR FV-BRUSSEL	7
NIEUWS VAN HET RIJKSARCHIEF	7
NIEUW BOEK OVER 3 GENERATIES WITTERYCK	7
SNIJSTEREN IN HISTORISCHE KRANTEN	8
LUTHERSE DOPEN, HUWELIJKEN EN BEGRAFENISSEN 1500-1971 IN DUITSLAND	8
OPENINGSTIJDEN DOCUMENTATIECENTRUM	9
UW LIDMAATSCHAP VOOR 2025	9
PROCESDOSSIERS BRUGSE VRIJE (11): PROCESSEN OVER AKKERSCHADE	10
WAT MET DE DNA-DATA VAN 23ANDME NA HET FAILLISSEMENT ?	14
FOREBEARS WAAR TER WERELD ZIJN ER MENSEN MET JOUW FAMILIENAAM?	14
TERUGBLIK OP DE VOORBIJE ACTIVITEITEN	15
SAMENVATTEND VERSLAG VAN DE ALGEMENE VERGADERING	16

SCHENKINGEN VAN ROUWBRIEVEN, BIDPRENTJES, . . .

Rouwbrieven, bidprentjes, stambomen, familieboeken, kwartierstaten, heemkundige werken, ... zijn bij ons definitief in goede handen. Ze worden gescand en voor altijd veilig bewaard, worden opgenomen in de catalogus van onze bibliotheek en kunnen digitaal geconsulteerd worden door alle geïnteresseerden als eerste bron om hun stamboom op te maken.

Wie iets wil schenken, kan afspreken via secretariaat@fvbrugge.be.

Brugse Stam met steun van:

BRUGGE

Familiekunde
Vlaanderen

HUWELIJKSDISPENSATIES (3/3) TEVENS OEFENING OUD SCHRIFT EN LATIJN

Aimé Smeyers

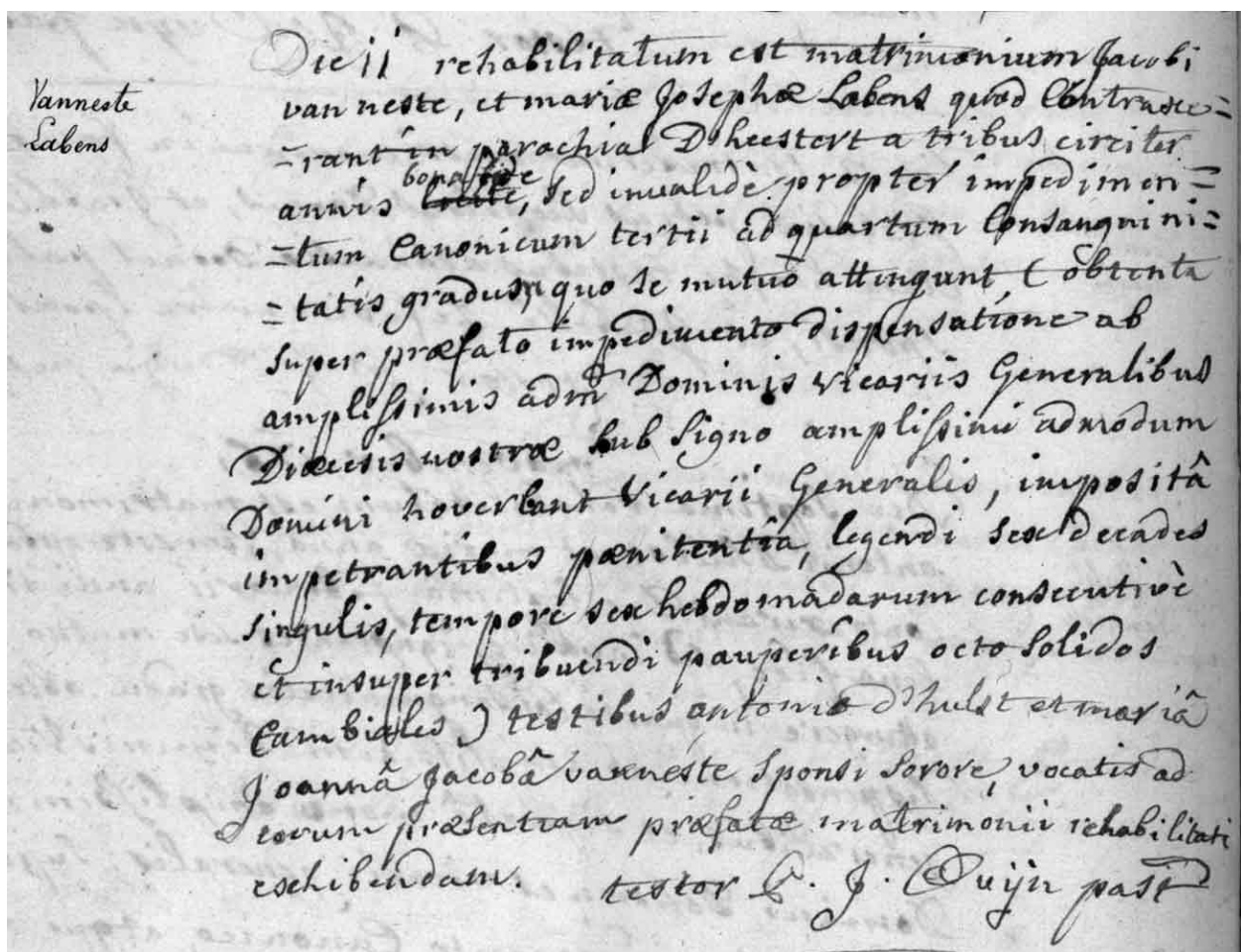
In deel 1 (ons nummer van jan-feb 2025) werd uitgelegd waarom dispensaties bij het kerkelijk huwelijk vereist zijn en welke dispensaties de genealoog het vaakst zal vinden in de huwelijksakten.

In deel 2 (ons nummer van maa-apr 2025) werden de graden van bloedverwantschap uiteengezet. Aan de hand van een voorbeeld van een huwelijksdispensatie in de 1° en 2° graad, werd aangetoond hoe de genealoog geholpen kan worden door de opgegeven graad van bloedverwantschap te controleren.

In dit deel 3 lezen we wat er gebeurt wanneer er na het huwelijk bloedverwantschap vastgesteld wordt tussen de echtgenoten, zonder dat hiervoor dispensatie verleend werd. Wegens het afsluiten van dit huwelijk werden kerkelijke straffen opgelegd !

Dit voorbeeld van 11 november 1761 uit de huwelijksakten van Bellegem, werd toegestuurd door lezer en FV-lid **Marc Van Damme** uit Kortrijk, waarvoor dank.

https://agatha.arch.be/data/images/516/516_0424_000_00020_000/A_0870_r

(november 1761) Vanneste Labens Die 11 <i>rehabilitatum est matrimonium Jacobi Vanneste, et Mariae Josephae Labens quod contraxerant in parochia d'Heestert a tribus circiter annis licite bona fide, sed invalide propter impedimentum canonicum tertii ad quartum consanguinitatis gradum, quo se mutuo attingunt, [obtenta super praefato impedimento dispensatione ab amplissimis adm(odum) Dominis Vicariis Generalibus Dioecesis nostrae sub signo amplissimi admodum Domini Hoverlant Vicarii Generalis, imposita impetrantibus poenitentia, legendi sex decades singulis, tempore sex hebdomadarum consecutive et insuper tribuendi pauperibus octo solidos cambiales] testibus Antonio D'Hulst et Maria Joanna Jacoba Vanneste sponsi sorore, vocatis ad eorum praesentiam praefatae matrimonii rehabilitati exhibendam.</i> testor S.J. Duyn past(or)	Op de 11de dag werd in zijn oorspronkelijke toestand hersteld het huwelijk van Jacobus Vanneste en Maria Josepha Labens, dat zij een drietal jaar geleden in de parochie van Heestert op geoorloofde wijze te goeder trouw, maar ongeldig zijn aangegaan omwille van het kerkrechtelijk beletsel van bloedverwantschap in de derde tot vierde graad, waarin ze zich wederzijds hebben gesteld, [nu een dispensatie voor het voornoemd beletsel is bekomen vanwege de zeer doorluchtige Heren Vicarissen-Generaal van ons bisdom met het zegel van de zeer doorluchtige Heer Hoverlant Vicaris-Generaal, waarbij aan de begunstigten als bestraffing is opgelegd dat ze elk afzonderlijk zes tientjes moeten lezen gedurende een periode van zes opeenvolgende weken en daarenboven aan de armen acht schellingen in wisselgeld moeten schenken]. Getuigen Antonius D'Hulst en Maria Joanna Jacoba Vanneste, zuster van de bruidegom, opgeroepen om aanwezig te zijn op de bekendmaking van het eerdergenoemde in wettige toestand herstelde huwelijk. Getuige S.J.Duyn, pastoor.
---	--

Dit is geen huwelijksakte, maar een *rehabilitatio* of een *in integrum restitutio* ^[1], een herstel in de oorspronkelijke staat van het huwelijk van Jacobus Vanneste en Maria Josepha Labens, dat op 22 januari 1759 werd afgesloten te Heestert, een parochie die toen ressorteerde onder het bisdom Doornik (*Tornacum*) ^[2]. Dit huwelijk was helemaal volgens de regels voltrokken, na één enkele afroeping en met dispensatie voor de twee andere roepen.

Pas bijna 3 jaar later in 1761 heeft pastoor Duyn van Bellegem vastgesteld dat er eigenlijk tussen die huwelijkspartners een verwantschap bestond in de derde graad en een bloedverwantschap in de vierde graad. De pastoor heeft daarom aan de vicaris-generaal en officiaal van het bisdom Doornik een aanvraag tot dispensatie ingediend voor dat huwelijk, dat destijds bestempeld was als *licite*, want afgesloten volgens de regels. Toen de pastoor bedacht dat die term ongepast geworden was, heeft hij hem doorgeschrapt en vervangen door *bona fide*.

Dat zal hoogstwaarschijnlijk ook de uitdrukking geweest zijn die de pastoor gebruikt heeft in zijn verzoek om dispensatie: immers de goede trouw was een voorwaarde om dergelijke dispensatie vlot en met herderlijk begrip te bekomen van de bisschop ^[3].

Als eerste deel van de opgelegde herstelmaatregel en straf zullen de echtgenoten een boetedoening doen: elk afzonderlijk moeten ze gedurende een periode van zes opeenvolgende weken, “**zes tientjes lezen**”. Wellicht wordt hier verwezen naar de paternoster met zes tientjes, die bij ons bekend is als de *Birgitta-rozenkrans*, genoemd naar de H. Birgitta van Zweden ^[4].

¹ REHABILITARE, Glossarium mediae et infimae latinitatis, Du Cange et al.

² Heestert (Zwevegem): Onze-Lieve-Vrouw-Tenhemelopneming | 1757 - 1796 f°847r.

³ Traite' des dispenses, divise' en deux parties. Dont la premiere comprend: ... - Google Books; J.B. Kips, *Formulae Quaedam Litterarum circa pastoralis curae Negotia*, 1757, p. 108.

⁴ J. Weyns, *Volkshuisraad in Vlaanderen*, p. 810 en voetnoot 150b.

Hierbij rijst toch de vraag wat de pastoor precies bedoelt. Heeft de pastoor hier na *singulis* niet het woord *diebus* overgeslagen? Ons koppel zou dan niet elk *afzonderlijk* maar *dagelijks* gedurende zes opeenvolgende weken (*singulis diebus tempore sex hebdomadarum consecutive*) een paternoster met zes tientjes moeten lezen. Aldus zou het gehalte aan geestelijke boetedoening meteen ook beter overeenkomen met de omvang van de vervolgens opgelegde aalmoes aan de armen, waarvan de grootte toch evenmin niet te onderschatten valt.

Meestal is bij dergelijke dispensatie de genealoog vooral benieuwd naar informatie over de familieleden wier banden in de beschreven graden de noodzaak van die dispensatie hebben veroorzaakt. Omwille van de vertrouwelijkheid worden die gegevens echter nooit in de dispensatie zelf vermeld. Wel zijn ze te vinden in de aanvraag die de pastoor in de vereiste vormen heeft opgesteld met beschrijving van de situatie en, die hij voor zover als nodig, staft met getuigenissen en soms met stamboomelementen. Deze documenten worden doorgaans bewaard in de bisschoppelijke archieven ^[5].

Marc Van Damme weet dus waar hij verder kan zoeken.

REACTIE OP DE VORIGE AFLEVERING (HUWELIJKSDISPENSATIES DEEL 2/3)

Lezer **Eric Meire** vraagt aan Jo Patteeuw (auteur van deel 2 uit ons vorig nummer) hoe zeker hij is dat de Jacobus de Keysere, die met Judoca de Man huwde, ook effectief de zoon van Jacobus en broer van Joannes is? Zijn er andere Jacobussen de Keysere mogelijk? «Misschien spijkers op laag water, maar mij is altijd verteld dat je in genealogie niets zo maar mag aannemen, maar dat je alles moet staven met documenten».

En hij voegt er aan toe als retorische vraag: «als uw bewijsvoering correct is (en dat wil ik grif aannemen), wat zou de motivatie van de 24-jarige Petrus geweest kunnen zijn om te huwen met zijn 35-jarige stieftante Judoca de Man? Was dit gearrangeerd door zijn vader Joannes om de bezittingen van de familie de Keysere te consolideren? Was hij een jonge weduwnaar met kleine kinderen uit een eerder huwelijk? Dit soort open vragen houden het stamboomonderzoek boeiend. Met dank voor uw interessant artikel.»

Antwoord van **Jo Patteeuw**

Dat je niets zo maar mag aannemen is een zeer terechte houding. In dit voorbeeld zijn er meerdere argumenten die samen volgens mij voldoende bewijs vormen om de stelling te staven:

1. De aard van de dispensatie (het grootste bewijs dat het over dezelfde moet gaan).
2. De peter- en meterschappen.
3. De staten van goed & weesakten.
4. De wettelijke passeringen.

Moest (de andere) Petrus de Keysere huwen met zijn stiefmoeder (zoals zovelen op Geneanet denken), dan had er dispensatie verleend moeten worden omwille van verwantschap in de 1e graad! En dat staat er niet ...

⁵ K. Mannaerts, *Over Huwelijksbeletsels en Dispensaties*, in: *Vlaamse Stam*, jg. 27, 1991, nr. 6, p.271-272.

ANTWOORD OP DE VRAAG: EEN ECHTE JAN VAN EYCK ??

Lezer en FV-lid **Roland Verté**, die werkt aan de ontsluiting van het notariaat, vond in de nalatenschap van Daniel Joseph Bogaert (overleden in Brugge op 17.09.1849) de vermelding van een schilderij “*verbeeldende de aanbidding der heilige maegd geschilderd op panneel met 2 luiken, welke men toeëigend aenden schilder Jan VAN EYCK, gewaerdeerd vyftien duizend frank*”. Roland stelde in ons vorig nummer de vraag of iemand van de lezers dit verhaal kon vervolledigen?

Het antwoord kwam snel binnengewaaaid uit twee windrichtingen.

Hendrik Callewier, hoofd van de Rijksarchieven Brugge en Kortrijk, bezorgde ons een nota van Til Holger-Borchert, oud-directeur van het Groeningemuseum.

Deze triptiek toont ons de staande Madonna met Kind en de leperse clericus Petrus Wyts (+1629). Op de luiken heb je verscheidene scènes uit het Oude Testament. Tot 1849 behoorde de triptiek toe aan Daniel Bogaert. Zijn broer Amandus Bogaert verkocht het in 1854 aan een zekere D. van den Schrick uit Leuven. Tot de jaren '1930 werd het schilderij toegeschreven aan Jan van Eyck. Omstreeks 2006 werd het aangekocht door het Groeningemuseum waar het nu bewaard wordt in de reserve.

Koen Theuns, journalist bij Het Nieuwsblad, gaf ons de overige details.

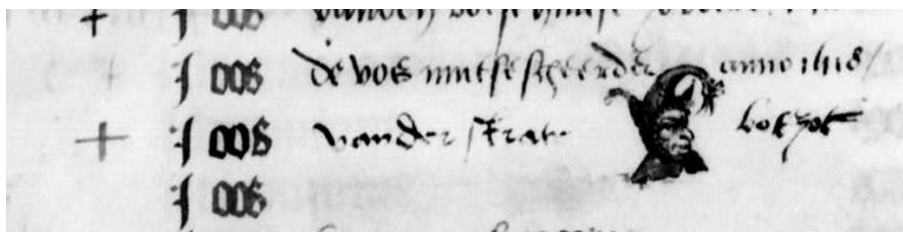
Het werk is na een omzwerfing sinds 2007 eigendom van de stad Brugge (Groeningemuseum). De triptiek werd lange tijd aanzien als een echte van Eyck, maar bleek dat, na onderzoek in de tweede helft van de vorige eeuw, niet te zijn. Het is wel een anonieme kopie van van Eycks verloren gegane ‘Maelbeke-Madonna’. De stad Brugge telde er desalniettemin 139.000 euro voor neer (volgens krant De Morgen). Meer info in het persbericht: <https://www.codart.nl/images/BEBrugge2007MaelbekeMadonna.pdf>

NIEUWE VRAAG: BESTOND DE BRUGSE ZOT AL IN 1514?

Lezer en FV-lid **Johan Bisschop** uit Heist-aan-Zee vond een merkwaardig lid in de ledenlijst van de Brugse Sint-Sebastiaansgilde (jaar 1514 - p.49 / scan 48)

<https://www.archiefbankbrugge.be/DesktopModules/ArchiefOnline/Services/GetImage.ashx?bestandid=55852&collectieid=0f262428-0d76-44e3-9224-4e487b6607db>

joos vander strate lofzot(?) (Brugse Zot????)

Kan iemand toelichting geven over dit opmerkelijk lid van de Sebastiaansgilde?

→ brugsestam@fvbrugge.be

NIEUWE VRAAG: HUWELIJKEN VAN SLIJPE IN BRUGGE?

Lezer en FV-lid **Bart Broucke** uit Dendermonde zit met een eigenaardig fenomeen in Slijpe.

Het gaat over 4 huwelijken die plaatsvonden tussen 1780 en 1795 in Brugge OLV. Alle 8 de echtgenoten woonden volgens de akten in Slijpe. **Waarom gingen ze dan huwen in Brugge OLV ??**

- Bij deze 4 huwelijken zijn de beide huwelijken van Barts voorouder Philippus Yperman. Die vonden plaats in 1783 (x Rosalia Boydens) en in 1792 (x Maria Plancke).
- In Slijpe waren er in de periode 1780-1795 ongeveer 133 huwelijken, waarvan er dus 4 plaatsvonden in Brugge OLV, mét een extract in de registers van Slijpe. En er zijn er geen waarvan het huwelijk in een andere parochie plaats had dan OLV. Er moet dus een reden voor zijn.
- Deze reden moet op het eerste gezicht niet gezocht worden bij de dispensaties, want van die 133 huwelijken zijn er 12 met een dispensatie. Die dispensaties waren om diverse redenen, waarin geen lijn kan getrokken worden.

Zowel **Jo Patteeuw** (voorzitter FV Brugge) als **Martin Lievens** (vrijwilligersrab) zien geen reden.

Heeft iemand een verklaring? → brugsestam@fvbrugge.be

UITGEBREIDE WEBINAR GEORGANISEERD DOOR FV-BRUSSEL (ALTERNATIEF VOOR HET NATIONAAL CONGRES ?)

In 2025 wordt door FV-nationaal géén congres georganiseerd. Maar onze collega's van FV-Brussel blijven niet bij de pakken zitten en organiseren een alternatief. Op **donderdag 22 mei 2025 van 13:30 tot 17:00**, brengen zij een webinar '*Familiegeschiedenis Vandaag en Morgen*' via Zoom. Je kan best fris deelnemen aan deze sessie: ze duurt 3½ uur en er komen 10 experts aan bod:

- De (on)toegankelijke gerechtelijke dossiers van collaboratie tijdens WOII (*Herman Van Goethem*).
- Een 'crimineel' in de familie?! (*An Vandenberghe en Paul Drossens*).
- AGATHA, de online zoekmachine van het Rijksarchief (*Annelies Coenen*).
- Migranten 'in de papiermolen': de dossiers van de Vreemdelingenpolitie (*Filip Strubbe*).
- Octopus, het genealogische zoekplatform van Familiekunde Vlaanderen (*Rik Van der kriecken*).
- AI-Tools voor de moderne stamboomonderzoeker (*Peter Eyckerman*).
- Voorkinderen en hun vermeende vaders: genealogie, geschiedenis en genetika (*Brecht Liefsoens*).
- Ontdek waaraan je voorouders overleden zijn (*Sarah Heynssens*).
- MamaMito: wat leerden we door moederlijnen genetisch te verbinden (*Maarten Larmuseau*).
- Tussen paradijs en slagveld - Het schrijven van een familiegeschiedenis (*Lieve Joris*).

Inschrijven is gratis maar verplicht en kan tot 24 uur voor het evenement.

<https://share-eu1.hsforms.com/17PeDUV8xTWSYsxsVJ7ysSgfehw>

NIEUWS VAN HET RIJKSARCHIEF

We beginnen met het **goede nieuws**. Voor de eerste keer sinds augustus 2023 heeft de genealogische zoekrobot Agatha een update gekregen.

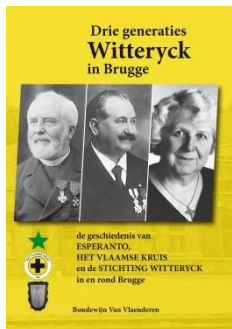
Er zijn ongeveer 3 miljoen nieuwe pagina's bijgekomen. Het overgrote deel (95%) is van de burgerlijke stand, met ondermeer de eerste registers met huwelijken en overlijdens tot 1950. Daarnaast werden 21.535 beschrijvingen van parochieregisters gecorrigeerd of nieuw toegevoegd. Voor de burgerlijke stand werden 44.106 beschrijvingen verbeterd of toegevoegd.

Er is ook een **andere nieuwigheid**. Wie in de leeszaal een archiefstuk wil raadplegen moet voortaan op voorhand de volledig correcte referentie kennen (naam bestand + inventarisnummer). Het stuk moet 2 dagen vooraf aangevraagd worden via een online formulier met uw persoonsgegevens en met de volledige referentie. Voor dezelfde dag kan je met één formulier meerdere stukken aanvragen (max. 25). Meerdere dagen = meerdere formulieren. Voor het Rijksarchief Brugge is dit de link naar het formulier:

<http://webshop.arch.be/reservations/index.php?lang=DUT&depot=513>

(bemerkt: géén https, uw browser zal een waarschuwing geven!)

NIEUW BOEK OVER 3 GENERATIES WITTERYCK

Op 3 juni 2025 wordt op het Brugse stadhuis, ter gelegenheid van de jaarlijkse uitreiking van de Prijs Stichting Witteryck, het nieuwe boek van **Boudewijn Van Vlaanderen** voorgesteld: "3 Generaties Witteryck in Brugge - Geschiedenis van Esperanto, Het Vlaamse Kruis en de Stichting Brugge in en rond Brugge". De auteur wil de figuur van pedagoog, volkskundige, verteller, drukker/uitgever en vooral Esperantist A.-J. Witteryck in de kijker zetten. Het boek is te koop bij boekhandel De Meester aan 49 euro.

SNUISTEREN IN HISTORISCHE KRANTEN

Hilde Van Parys

Belgische kranten in bibliotheken en andere erfgoedinstellingen in Vlaanderen en Brussel

<https://krantencatalogus.be>

Collectie Openbare Bibliotheek Brugge

<https://erfgoedbrugge.be/type/kranten>

Oorlogskranten, gecensureerde pers en frontblaadjes uit WO I

<https://nieuwsvandegrooteoorlog.hetarchief.be/nl>

Online krantenbank van de Koninklijke Bibliotheek van België

<https://www.belgicapress.be/?lang=NL>

Liberaal Archief

<https://www.liberas.eu/collectie/kranten>

Socialistische pers

<https://www.amsab.be/collectie/digitale-bronnen/324-dagblad-vooruit>

Dag- en weekbladen uit Oostende en de kustregio vanaf 1850

<https://odp.oostende.be/GOD>

Kranten uit regio Ieper, Poperinge, Diksmuide en Veurne (Westhoek)

<https://historischekranten.be>

De krantencollectie van het Stadsarchief Aalst

<https://aalst.courant.nu>

LUTHERSE DOPEN, HUWELIJKEN EN BEGRAFENISSEN 1500-1971 IN DUITSLAND

Eddy Dubruqué

Na de val van Ieper, Brugge en Gent in 1584 en Brussel en Antwerpen in 1585, volgde er een uittocht Van Zuid-Nederlanders en Vlamingen naar het Noorden. Maar sommigen van onze voorouders vluchtten ook naar andere oorden, bijvoorbeeld via Keulen naar het huidige Duitsland.

Via FamilySearch kunt u voorouders terugvinden, die zich op het einde van de 16de eeuw bekeerden tot de Lutherse geloofsgemeenschap. De enorme nieuw ontsloten verzameling Lutherse doop-, huwelijks- en begrafenisverslagen werd toegevoegd aan FamilySearch. Er zijn bijna 80 miljoen records in deze nieuwe collectie. De records beslaan de jaren van 1500 tot 1971.

Dit is de directe link: <https://www.familysearch.org/nl/search/collection/3015626>

"Deutschland, ausgewählte evangelische Kirchenbücher 1500-1971." Database. *FamilySearch*. <https://FamilySearch.org> : 6 December 2024. Records extracted and images digitized by Ancestry.com. German Lutheran Collection, various parishes, Germany.

OPENINGSTIJDEN DOCUMENTATIECENTRUM

Iedereen is welkom tijdens de openingstijden van ons documentatiecentrum. Een bestuurslid is beschikbaar voor uw vragen, hulp bij het lezen van oud schrift, e.d. Ook het contact met medezoekers is interessant. Het adres is Kleine Hertsbergestraat 3, 8000 Brugge. Om binnen te komen moeten 4 treden genomen worden, waarvoor rolstoelgebruikers hulp moeten vragen.

De toegang is gratis voor leden en vrijwilligers, niet-leden betalen € 2,00 per bezoek.

Check eventuele wijzigingen op fvbrugge.be

OPENINGSTIJDEN:

- Elke eerste maandag van 13:30 tot 16:30
- Elke tweede woensdag van 13:30 tot 16:30
- Elke vierde zaterdag van 09:00 tot 12:00

Concreet voor de komende maanden van 2025:

- ma 05/05: Reinhilde Aendekerk	- ma 07/07: Anne Marie Viaene	- ma 01/09: Reinhilde Aendekerk
- wo 14/05: Johan Haerynck	- wo 09/07: Jo Patteeuw	- wo 10/09: Jean-Marie Bulthé
- za 24/05: Hervé Ceulenaere	- za 26/07: Paul Lanssens	- za 27/09: Johan Salomons
- ma 02/06: Raf Barzeele	- ma 04/08: Anne Marie Viaene	- ma 06/10: Raf Barzeele
- wo 11/06: Johan Haerynck	- wo 13/08: Tony Strypsteen	- wo 08/10: Jo Patteeuw
- za 28/06: Johan Salomons	- za 23/08: Hervé Ceulenaere	- za 25/10: Jean-Marie Bulthé

- Afwisselend di en do van 13:30 tot 16:30 met Tony, Johan en de vrijwilligers

Concreet zijn dit de dinsdagen en de donderdagen tot einde 2025:

di 06/05 di 13/05 di 20/05 di 27/05 di 03/06 do 12/06 di 17/06 do 26/06

Geen bijeenkomsten in juli en augustus.

do 04/09 di 09/09 di 16/09 do 25/09 di 30/09 do 02/10 di 07/10 di 14/10 do 23/10
di 28/10 do 06/11 do 13/11 di 18/11 do 27/11 di 02/12 do 11/12 di 16/12 di 23/12

Buiten bovenstaande uren in het documentatiecentrum, werken onze vrijwilligers ook thuis. Zij houden verder persoonlijk contact met Tony en Johan voor individuele afspraken.

HELPDESK ALDFAER MET TONY STRYPSTEEN:

Om gebruik te maken van de helpdesk: stuur een bericht met een korte schets van het probleem naar aldfaer@fvbrugge.be. Dan wordt er een datum afgesproken voor een afspraak in ons documentatiecentrum. Breng, indien mogelijk, een eigen laptop mee. Voor leden van Familiekunde is het consult gratis, anderen betalen € 5,00.

UW LIDMAATSCHAP VOOR 2025

**Wil je in 2025 genieten van alle voordelen en dienstverlening van Familiekunde-Vlaanderen?
Word dan lid of hernieuw zeker je lidmaatschap!**

Als lid kan je terecht in alle FV-afdelingen voor raad en om de bibliotheek te consulteren. Je ontvangt Vlaamse Stam (gedrukt tijdschrift) en (indien interesse) ook Brugse Stam (digitaal tijdschrift). Je krijgt korting op onze publicaties, cursussen en voordrachten. Uw lidgeld dient voor onze tijdschriften, computers, scanners en voor onze algemene werking.

Uw bijdrage is €45 op BE58 4141 1712 2179 van Familiekunde Vlaanderen met vermelding "Lidgeld 2025 afdeling Brugge + uw postadres + uw mailadres".

PROCESDOSSIERS VAN HET BRUGSE VRIJE (11): PROCESSEN OVER AKKERSCHADE

Laurent Inghelbrecht

Laurent Inghelbrecht inventariseert al meer dan 20 jaar - samen met *Anne Marie Van Basselaere*, *Nicole Van Accolyen*, *Dirk Verhaeghe* en de *vzw Vrijwilligers van Oranje* - de *burgerlijke* procesdossiers van het Brugse Vrije in het Rijksarchief van Brugge. In die tijd namen ze al meer dan 50.000 dossiers van de 107.000 door [6]. De eerste 6.000 zijn raadpleegbaar op vrijwilligersrab.be.

In deze rubriek bespreekt hij telkens één dossier dat relevant is voor de tijdgeest.

**** Rijksarchief Brugge - Processen Brugse Vrije - Ongeordend n° NN ****

De jaarlijkse opbrengst van de akkers was van groot belang voor de pachters-landbouwers die er moesten van leven, maar ook voor de Heer, de eigenaar, de Kerk, de Dis, de borghouders, ... die de renten en belastingen broodnodig hadden. In het Ancien Régime was schade aan akkergewassen dan ook een serieuze zaak met meerdere belanghebbenden. De rechtspraak hierrond was dus uitgebreid, de processen waren legio en de schadevergoedingen lagen hoog.

De opzet van dit verhaal - en van gans deze reeks - is om de lezer meer inzicht te verschaffen in de levenswijze van die tijd.

BETWISTING AANGERICHTE SCHADE BIJ VERKOOP TARWE

Maerten Ketels uit Koolkerke kocht in de zomer van 1681 vier lijnen tarwe die groeide op de grond van Jan Baptiste Logghe. Na de verkoop zouden de dieren van Logghe echter schade aangericht hebben op het perceel. Ketels liet ze schutten bij de lokale schuthouder. Ketels beweerde dat Logghe weigerde om zelf een *prijzer* (schatter) aan te stellen, waarna Ketels zijn prijzers **Carel Eelandt** en **Marijn Goethals** de schade liet opmeten: 1 pond en 10 schellingen grooten. Logghe weigerde te betalen en haalde zijn dieren uit het schut. Het gewoonterecht bepaalde dat hij een waarborg voor de geleden schade moest deponeren bij de schuthouder.

REKWEST EN PLEIDOOIEN

Ketels wendde zich tot de kannuniken-tournarissen, in hun functie van schepenen van de contribuanten heerlijkheid Kannuniksse, en eiste die schadevergoeding op, alsook de proceskosten. De amman van Kannuniksse riep Logghe op. Deze erkende dat zijn twee veulens aangetroffen werden in die tarwe, maar dat die veulens enkel op het deel waren gekomen waar Ketels al een deel tarwe afgepikt had, en dus hadden ze geen schade aangericht. Om dit te bevestigen, vroeg Logghe aan **Adriaen Doolhaeghe** en **Pieter Haelewijn** om ter plaatse de schade op te meten, "*indien der eenighe hadde gheweest*".

Logghe beweerde dat Eelandt als ex-pachter van Ketels hem niet genegen was. Hij betwistte ook dat Ketels hem gevraagd had om ook een prijzer aan te stellen. Integendeel: hij had zelf voorgesteld om elk een prijzer aan te duiden. Logghe voegde een attest toe, ondertekend door Doolhaeghe en Haelewijn, dat de veulens geen schade hadden aangericht. Hij concludeerde dat het request van de eiser ongegrond was.

⁶ De criminele processen van het Brugse Vrije zijn bewerkt door Geert Tavernier. Ze staan ook op vrijwilligersrab.be. De criminele processen van de stad Brugge zijn bewerkt door Paul Coghe en Jean Marie Bulthé in Brugse Stam.

De eiser noemde in zijn repliek het antwoord van de verweerder ongefundeerd, omdat de verweerder Logghe, samen met de twee attestanten, het perceel bezocht had nadat de oogst al weggehaald was en er dus geen schade meer zichtbaar was. Logghe bleef in zijn dupliek bij de conclusie van zijn antwoord.

BEWIJSVOERING

Beide partijen dienden een bewijsvoering in met getuigenverklaringen. Eiser Ketels liet een eerdere getuigenis van **Carel Sonnewyle** bevestigen. Daarin getuigde hij dat de veulens, 2 koeien én 5 of 6 varkens meerdere keren op een dag in het gekochte perceel tarwe aangetroffen werden en dat hij ze meerdere keren weggejaagd had. Sonnewyle (21 jaar) woonde langs de Lisseweegse Watergang in de parochie Sint-Gillis en lag thuis bij Maerten Ketels *‘partijen niet bestaende, doende sijn selfs cost’*.

Daarnaast liet de eiser de getuigenis van zijn twee prijzers *recolleren*, en stelde hij voor zelf een verklaring onder eed af te leggen. Carel Eelandt, 42 jaar en zoon van Rogier, woonde in Sint-Gillis-buiten-Brugge zonder band met de procederende partijen. Marijn Goethals, 35 jaar en zoon van Bertholomeus, woonde ook op Sint-Gillis-buiten-Dampoort en was evenmin betrokken partij. Ze verklaarden allebei met Ketels op de hofstede van Logghe geweest te zijn met de vraag een eigen prijer aan te stellen om de schade op te meten. Hij was echter niet thuis, waarop beiden bevestigden het perceel te hebben bezocht om er de schade ter goeder trouw op te meten.

In zijn bewijsvoering beweerde verweerder Logghe dat de schade al aangericht was voor de verkoop: enkele toppen waren afgegeten. Verder beweerde hij dat, toen zijn veulens op dat perceel op vraag van de eiser geschut werden, hij naar de eiser was gegaan om te vragen zelf ook een prijer aan te stellen, naast zijn prijzers Adriaen Doolhaeghe en Pieter Halewijn. Ketels weigerde dit.

Lieven, 32 jaar en zoon van Andries Kets, woonachtig in Uitkerke; en Adriaen, ongeveer 41 jaar en zoon van Pieter Doolhaeghe, landsman in Koolkerke, verklaarden niet te weten of de veulens na de verkoop in dat perceel geschut werden. Doolhaeghe had gehoord dat die dieren op vraag van Ketels waren geschut, omdat ze op dat perceel tarwe hadden aangetroffen. Ze waren met Logghe naar Bommelbeke, de hofstede van Ketels, gegaan met de vraag om van zijn kant een prijer aan te stellen om te zien of er enige schade was aangericht en, indien nodig, die te schatten. Ketels weigerde, omdat hij, volgens Kets, beweerde dat de prijze al gedaan was.

Volgens Doolhaeghe had Ketels *‘verantwoord dat hij niet alle dagen een man moste stellen ende niet alle dage eenen man moste loopen soucken’*. Doolhaeghe zei dat hij naast Pieter Halewijn bij de verkoop aanwezig was en dat het klopte dat er voor de verkoop al enige schade was aangericht door paarden of koeien. Ze aten toen enige toppen af en er lagen stoppels *‘ter aerde gevelt’*. Er waren wel 100 schoven meer geveld tegen het moment van de verkoop, maar niet door koeien of paarden, maar door hennen of eenden.

Ketels en Logghe kwamen toen, op acht stuivers na, overeen over de schade. Pieter Halewijn; 35 jaar en zoon van Lieven, woonachtig op Koolkerke, bevestigde dat er ongeveer 100 schoven meer schade was tegen het moment van de verkoop, maar hij wist niet wie die extra schade had aangericht. Die meer-schade kwam op ongeveer vier gulden.

KRITIEKEN OP ELKAARS BEWIJSVOERING

De verweerder betwistte de waarde van de getuigenis van Sonnevile omdat hij knecht was bij Ketels, *‘al en ist geene broot-ate’*. Sonnevile was de enige die getuigde over het uitjagen van de

veulens, koeien en varkens. Over de prijzers van de eiser wees Logghe er andermaal op dat ze hem uiteraard niet vonden op zijn hofstede, aangezien hij in Brugge woonde en ze daardoor niet konden beweren dat hij een prijzie weigerde. Logghe wilde de eenzijdige prijzie, opgemaakt door de prijzers van de eiser, niet erkennen en beweerde dat prijzer Eelandt niet capabel was. De eiser had de prijzie moeten laten doen door prijzers die door beide partijen aanvaard werden, zoals hij aan de eiser gevraagd had.

De eiser diende reprochen en contradictiën in op deze bewijsvoering. Hij haalde uit de verklaringen van Logghe's getuigen de informatie in zijn eigen voordeel én hechtte weinig geloof aan wat gesteld werd in zijn eigen nadeel omdat de tweede getuige van de eiser gedwongen de openbare plaatsen en wegen moest schuwen en de derde niet goed tegen de drank kon. De verweerder schreef in zijn document solutiën en salvatiën dat hij binnen de stad Brugge woonde. Het bezoek van Ketels op zijn hof was zo veel als hem weigeren de schade te laten prijzen, te meer hijzelf naar Ketels was gegaan met prijzers. Ze vonden Ketels, maar die weigerde om samen de prijzie over te doen. Volgens Logghe probeerde Ketels de schade die er voor de verkoop was op hem te verhalen en zo profijt te doen. Logghe stelde dat het abusief was van de eiser om te stellen dat de schade zeker door de geschutte veulens was aangericht. Hij wees op de mogelijke schade door hennen en eenden. Tenslotte noemde hij de kritiek op zijn eigen prijzers een belediging zonder enige grond, maar omschreef zelf Ketels' prijzer Eelandt als incapabel.

Eiser Ketels stelde in zijn solutiën dat Sonnevile zijn knecht niét was, al bewoonde hij een kamer naast zijn huis. Ketels verwierp de 'singulariteit' van Sonnevile's getuigenis over het weggagen van 'de koeien, paarden en varkens omdat hij, Ketels, zelf bereid was om daarover een getuigenis af te leggen, wat overeenstemt met het gewoonterecht ter zake. Daarenboven wees de eiser er op dat Doolhaeghe getuigde dat 'die veulens geschut waren omdat ze in die tarwe aangetroffen werden nà de verkoop. Dat de verweerder Eelandt zijn aartsvijand noemde, kon volgens de eiser weinig betekenen omdat hij iedereen die niet paste bij zijn intentie zo kon bestempelen. Tenslotte kon de verweerder zich er niet achter wegsteken dat hij in Brugge woonde. Volgens de eiser woonde hij in Koolkerke en was het genoeg dat de insinuatie gebeurde op zijn domicilie waar de dieren schade aanrichtten. Hij, eiser, was niet verplicht om volgens de goesting van de verweerder een tweede prijzie te doen.

ADVIES VAN RECHTSGELEERDE

Wellicht omdat beide partijen niet samen de schade lieten prijzen, vroegen de rechters advies aan rechtsgeleerde Lieven van de Sompele, pensionaris van het Brugse Vrije. De keuze voor die jurist was veelzeggend voor de verhouding van het Kannuniks tot het Vrije. De kerkelijke heerlijkheden Proosse en Kannuniks onderstreepten doorheen de geschiedenis graag hun onafhankelijkheid van het Vrije.

't Advys is te wysen, ende t'eynden den eedt van den heesschere als dat de ghelibelleerde schaede in synne vruchten is gheschiet door de bestialen van den verweerdere te condemnieren den selven verweerder aen den heesschere op te legghen ende betaelen de somme van een pondt thien schellynghen grooten, over den inhauden van de prijsie by requeste overgheleyt ende in de costen van den processe ter tauxatie.

De kannuniken-tournarissen gaven 's anderendaags al hun vonnis, waarin ze bijna woordelijk het advies van Lieven van de Sompele volgden:

Uijttten advijse: teijnden den eedt van den heesschere als dat de ghelibbelleerde schade in sijne terwe is gheschiet door de beestialen van den verweerdere, te condemnieren den verweerdere aen de heesschere op te legghen de somme van een pont thien schellinghen grooten over de presye bij requeste overgheleijt, condemnierende den verweerdere voorts in de costen van den processe, pronunciatie den 16^e octobre 1682.

HET BELANG VAN PROCESSEN OVER AKKERSCHADE

De keuters en landbouwers onderhielden van de opbrengst van landbouwgrond niet alleen hun gezin, maar ze betaalden hiermee ook de pacht aan landeigenaars en hun belastingen zoals de parochiekosten, pointing en zetting aan de verschillende overheden. Vaak waren er renten bezet ten voordele van kerken, dissen als particuliere geldschietters op land. Kortom, een goede oogst was voor veel partijen van levensbelang.

Het is evident dat akkerschade, pacht, pointing en zetting; en grond als waarborg voor renten en andere vormen van krediet al van in de 15de eeuw goed geregeld waren in het gewoonterecht. Voor het Vrije was uiterlijk in 1461 het gewoonterecht over akkerschade door onbeheerde dieren en over het schutten van die dieren uitgeschreven. Varkens moesten een ring in de neus hebben (10 schellingen parisis boete per varken dat betrapt werd zonder ringel). Telkens er dieren uitbraken in gewassen, was er een boete van 6 £ parisis en een schadevergoeding voor de geleden akkerschade. In het geval van grasland of bos kon het slachtoffer evengoed een schadevergoeding eisen, maar was de boete beperkt tot 3 £ parisis per keer. De schuthouder had recht op 2 £ par per waarborg per uitbraak; voor het bewaren van uitgebroken dieren rekende hij per dag 2 sch par per paard, 12 deniers parisis per rund, 6 deniers parisis per geit of varken en 2 deniers parisis per schaap.

Opdat iedereen zich aan deze regels zou houden, stond een boete van maar liefst 20 £ par op het ontjagen van dieren die geschut waren of die naar de schutplaats gedreven werden. Iedereen die door de berijder of zijn officier gevraagd werd om te helpen bij het vangen en schutten van uitgebroken dieren, of om er een getuigenis over af te leggen, was daartoe verplicht op boete van 3 £ par. Wie moest helpen schutten kreeg een vergoeding van 2 schellingen par per dag.

In afwezigheid van de berijder of zijn officier mochten landeigenaars, pachters of andere particulieren zelf overgaan tot het schutten van onbeheerde dieren. Deze regels werden in 1502 quasi ongewijzigd overgenomen in de vernieuwde *kostumen*.

Vanaf 1542 werden ook boetes opgelegd voor dieren die aangetroffen werden in (graan)stoppels en op ander land. De bewaartarieven in het schuthuis werden allemaal ongeveer verdubbeld. Ook de vergoedingen aan de aangeduide vrijwilligers die hielpen schutten werd verhoogd. Als de landeigenaar of de pachter de aangetroffen dieren niet wilde naar de schutplaats drijven, moest hij er een betoog van doen met twee getuigen, of met minstens één getuige en ook zelf een verklaring op eed afleggen.

De meeste bewaarde procesbundels dateren uit de periode 1660-1796. Hier zijn de *kostumen* van 1618 en de politieke ordonnantie van 1628 van toepassing. Zij bouwden voort op die oudere versies en werden uitgebreid met paragrafen over vissen, roten van vlas en kemp, over het snijden van gras in grasland en takken in (hakhout)bossen. Er was nu ook beschreven dat het verboden was om dijken en wegen open te delven, er geen schade mocht gedaan worden aan de duinen, er geen dammen mochten gelegd worden in grachten en andere watergangen.

Alleen wie eigenaar was van meer dan 30 gemeten land mocht een vlucht duiven houden van meer dan 12 koppels. De tarieven van de boetes en voor het bewaren van de dieren bij de schuthouder werden gevoelig opgetrokken met de mogelijkheid om de tarieven 'naar gelegenheid van de zaak' aan te passen.

Processen over akkerschade en schutten van uitgebroken dieren vertonen zoveel schakeringen en verschillende situaties dat je er een boek over kan schrijven.

(wordt vervolgd)

WAT MET DE DNA-DATA VAN 23ANDME NA HET FAILLISSEMENT?

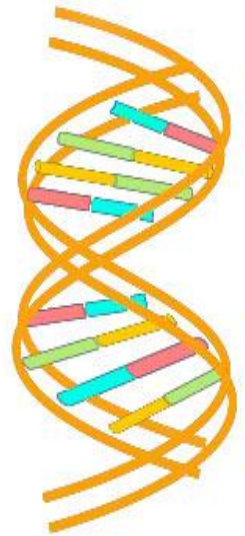
Uit: De Morgen van 12.12.2024 en Reuters van 25.03.2025

Terwijl het belang van DNA-onderzoek in de genealogie steeds toeneemt, kantelt de Amerikaanse voortrekker in online DNA-testen **23andMe**. Het bedrijf heeft in 2023 te maken gehad met een datalek waarbij de gegevens van 7 miljoen klanten werden gestolen. Dat heeft de beurswaarde doen kelderen. In december 2024 stelde 23andMe dat een harde sanering nodig was om de kosten te drukken. De sanering kostte 12 miljoen dollar en er werden 200 werknemers (40%) ontslagen. Die actie kwam te laat. Op 24 maart 2025 vroeg het bedrijf het faillissement aan.

Ook in ons land hebben duizenden genealogen, sinds de oprichting van 23andMe in 2006, via internet doe-het-zelfkits gekocht van 100 à 150 dollar. Daarmee konden ze een speekselstaal naar de VS sturen om een deel van hun DNA te laten analyseren. Door vergelijkingen binnen de grote publieke database (14 miljoen mensen), hoopten ze extra informatie te vinden over hun genetische herkomst.

De resultaten kunnen echter ook gebruikt worden om mogelijke erfelijke ziekten te identificeren, of om te weten wie hun vader is. In ons land is de wetgeving rond DNA-analyses extreem repressief. Amerika is het andere uiterste, nl. de volledige vrijheid, wat dan weer problematisch kan zijn voor misbruik van de gegevens.

Nu zijn er zorgen dat de genetische data van de klanten verkocht of doorgegeven kunnen worden aan andere partijen, al dan niet geanonimiseerd. Klanten die hun gegevens deleten zijn nooit zeker dat die toch niet ergens bewaard blijven. 23andMe zelf, zegt dat elke overnemer verplicht zal zijn om de vertrouwelijkheid te bewaren.

NUTTIGE LINK: FOREBEARS WAAR TER WERELD ZIJN ER MENSEN MET JOUW FAMILIENAAM?

Op deze website kan je bekijken waar er nog meer mensen zijn die dezelfde familienaam met jou delen.

Je kan ook als zoekterm de naam van je stad of dorp ingeven, en zien waar ter wereld een stad is met dezelfde naam.

<https://forebears.io>

TERUGBLIK OP DE VOORBIJE ACTIVITEITEN

Op 24 februari 2025 hadden we de bijzonder succesvolle lezing **Duizend Jaar Bevallen in Brugge** door William De Groote. Met 79 aanwezigen van de HK en FV zat de CM-zaal in Sint-Kruis stampvol.

De spreker belichtte de middeleeuwse inzichten omtrent de bevalling: zo moest bv. de foetus op eigen kracht uit het moederlichaam kunnen komen, zo niet was het geen volwaardige vrucht. De verloskundige praktijk in het Ancien Régime werd uitsluitend door de vroedvrouwen beoefend: zij waren het oudste medisch beroep. Ook de activiteiten van de chirurgijn-accoucheurs in de 18de en 19de eeuw kwamen aan bod. Tot slot ging het over het ontstaan van de Brugse materniteiten in de 20ste eeuw. Dit alles verweven met verhalen uit het volksgeloof in verband met zwangerschap en geboorte.

Foto © Monique Depraetere

Op 20 maart 2025 ging het unieke **Bezoek aan het Archief van het Kasteel van Loppem** door. Het bezoek werd gevolgd door een lezing door Ludo Vandamme over de Stichting van Caloen. Deze activiteit was direct volzet met 15 deelnemers die zich achteraf zeer lovend uitlieten.

Foto: © Werner Peene

Foto © Monique Depraetere

Op 28 april 2025 was er de lezing van Patrick Gurdebeke **Van koolbranders tot het smidsevuur van La Brugeoise** over de geschiedenis van de metaalindustrie in onze regio.

In de Brugse regio is de metaalindustrie uitgebreid aanwezig met *La Brugeoise* (oude naam), blik-slagerijen *De Clerck*, *Claeys Zedelgem*, *Watteeuw Oostkamp*, enz. Aan de komst van de metaalnijverheid ging een lange evolutie vooraf die begon met het smelten van ijzererts in primitieve 'woudovens' door zogenaamde 'koolbranders'.

De CM-zaal in Sint-Kruis vulde zich met 41 geïnteresseerde deelnemers van de HK en FV.

SAMENVATTEND VERSLAG VAN DE ALGEMENE VERGADERING VAN FAMILIEKUNDE VLAANDEREN, REGIO BRUGGE V.Z.W. OP ZA 5 APRIL 2025 OM 10:30 OP DE ZETEL

Aanwezig: Reinhilde Aendekerk, Raphaël Barzeele, Jean-Marie Bulthé, Hervé Ceulenaere, Koen Dooms, Johan Haerynck, Paul Lanssens, Jo Patteeuw, Tony Strypsteen, Johan Salomons, Isabelle Verniest, Anne-Marie Viaene.

Niet aanwezig: Franky Steyaert (met volmacht aan Johan Salomons) en Jan Lantsoght.

Rechtsgeldigheid: de vergadering is rechtsgeldig samengesteld.

Verkiezing leden van de Algemene Vergadering van FV regio Brugge

- Eddy Dubruqué heeft ontslag genomen als lid van de AV.
- De overige huidige leden zijn opnieuw kandidaat.
- De Voorzitter stelt 3 nieuwe kandidaat-leden voor de AV voor: Koen Dooms, Franky Steyaert en Isabelle Verniest. De AV aanvaardt met unanimité deze kandidaten.

→ De leden van de Algemene Vergadering zijn vanaf vandaag voor de duur van 5 jaar:

Reinhilde Aendekerk, Raf Barzeele, Jean-Marie Bulthé, Hervé Ceulenaere, Koen Dooms, Johan Haerynck, Paul Lanssens, Jan Lantsoght, Jo Patteeuw, Tony Strypsteen, Johan Salomons, Franky Steyaert, Isabelle Verniest, Anne-Marie Viaene.

Verkiezing leden van het Bestuursorgaan van FV regio Brugge

- Eddy Dubruqué heeft ontslag genomen als bestuurslid.
- De overige huidige leden zijn opnieuw kandidaat.
- Er hebben zich geen nieuwe kandidaten aangemeld.

→ De leden van het bestuursorgaan zijn vanaf vandaag voor de duur van 5 jaar:

Reinhilde Aendekerk, Raf Barzeele, Jean-Marie Bulthé, Hervé Ceulenaere, Johan Haerynck, Paul Lanssens, Jo Patteeuw, Tony Strypsteen, Johan Salomons, Anne-Marie Viaene.

Verantwoordelijkheden binnen het Bestuursorgaan van FV regio Brugge

- **Jo Patteeuw:** voorzitter.
- **Jean-Marie Bulthé:** secretaris en redactielid Brugse Stam.
- **Paul Lanssens:** penningmeester en hoofdredacteur Brugse Stam.
- **Tony Strypsteen:** bewaring en digitalisering van de papieren rouwbrieven, verantwoordelijke hardware in het lokaal, helpdesk voor Aldfaer en verantwoordelijke verkoop via Karakol.
- **Johan Haerynck:** bewaring en digitalisering van de bidprentjes en redactielid Brugse Stam.
- **Johan Salomons:** aansturing van de vrijwilligers en implementatie van Genscan. Johan is ook nationaal coördinator van het rouwbrievenproject.
- **Hervé Ceulenaere:** webmaster, IT-structuur, reorganisatie gegevensstructuur op de NAS.
- **Reinhilde Aendekerk:** verantw. tijdschriften, assistent-secretaris, redactielid Brugse Stam.
- **Anne Marie Viaene:** verantwoordelijke boekenverkoop.
- **Raf Barzeele:** redactielid Brugse Stam.
- Vrijwilligster voor de bibliotheek: **Isabelle Verniest.**
- Vrijwilliger en IT-vader van het programma Genscan: **Koen Dooms.**

Toelichting bij de jaarrekening

De penningmeester geeft uitleg over de jaarrekening 2024. Deze rekening en de volledige boekhouding werd nagezien door de voorzitter. De AV keurt deze rekening unaniem goed en verleent kwijting aan de penningmeester en aan alle bestuurders van FV Brugge.

Tony Strypsteen wordt de vervanger van Eddy Dubruqué als volmachthouder bij Argenta.

Werkgroep informatica

De leden zijn Tony Strypsteen, Johan Salomons, Hervé Ceulenaere, Koen Dooms en Paul Lanssens. Belangrijke uitdagingen voor 2025 zijn de NAS-gegevensstructuur, Genscan, Karakol en Octopus.

Einde verslag